

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Białystok za 2017 r.

Białystok, 2018 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	4
1.1 Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów	4
1.2. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według 4-cyfrowych kodów zawodów	7
2. Analiza umiejętności i uprawnień	9
3. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych	11
4. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	13
5. Prognoza lokalnego rynku pracy	19
6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	22
7. Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe – informacja sygnałna za 2016 r.....	26
Wnioski	27

Wstęp

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 r., poz. 149, art. 9 ust. 1 pkt 9) opracowanie badań, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych jest jedną z metod obserwacji, analizy i oceny zjawisk zachodzących na rynku pracy. Umożliwia określenie kierunków, specyfiki oraz stopnia zmian a przede wszystkim opisuje zjawisko kształtowania się popytu na pracę oraz podaży pracy. Pozwala również określić w jakim stopniu zjawisko bezrobocia w danym zawodzie ma charakter strukturalny oraz zdefiniować zawody: deficytowe (to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie), zawody zrównoważone (to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie), zawody nadwyżkowe (to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie). Należy zauważyć, że przedstawiony raport odzwierciedla tylko ogólne tendencje zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy.

W raporcie wykorzystano dane źródłowe z: systemu Syriusz, wyników badań ofert pracy podmiotów publicznych, badań kwestionariuszowych przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy, Systemu Informacji Oświatowej (MEN). Ze względu na brak kompletnych danych dot. absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy umiejętności i uprawnień, ujęcie tych zagadnień nie jest ujęciem całkowitym i kompletnym i ogranicza się do przedstawionych danych.

Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku, działa na terenie dwóch powiatów: powiatu ziemskiego i powiatu grodzkiego – miasto Białystok. Dlatego też przeprowadzona analiza została sporządzona osobno dla każdego z nich, jednakże wnioski dotyczą już obu powiatów - łącznie.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Białystok jest największym miastem w regionie i stolicą województwa podlaskiego. Zamieszkuje tu 296 628 osób. Swoją działalność prowadzi tu również 35 409 podmiotów gospodarczych, ze zdecydowaną przewagą sektora prywatnego. Wiodącymi branżami gospodarki są: handel i naprawy, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe, transport, gospodarka magazynowa, produkcja wyrobów spirytusowych, przemysł tekstylny oraz działalność usługowa. Ponadto w celu zwiększenia inwestycyjnej atrakcyjności miasta powołano do życia - Białostocką Podstrefę Specjalnej Suwalskiej Strefy Ekonomicznej. Poza tym powstał tu również Białostocki Park Naukowo – Technologiczny, którego celem jest m.in. zwiększenie atrakcyjności Białegostoku dla pozyskania inwestycji opartych na nowoczesnych technologiach.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku zarejestrowanych było 13 887 osób bezrobotnych, tj. o 3 383 osoby (19,6 %) mniej aniżeli w tym samym okresie 2016 r. Z ogółu 13 887 osób zarejestrowanych – 8 877 (63,9%) zamieszkiwało teren miasta Białystok.

Stopa bezrobocia na terenie miasta Białystok spadła z 9,7 % w 2016 r. do 7% w grudniu 2017 r.

1.1 Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów

Największy napływ osób bezrobotnych w 2017 r. obserwowaliśmy w następujących grupach zawodów: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), specjaliści do spraw administracji i rozwoju, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, technicy mechanicy, mechanicy pojazdów samochodowych, ekonomiści, specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani, kucharze.

Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia wystąpił m.in. w grupach:

• Inżynierowie chemicy i pokrewni	100,0000
• Nauczyciele akademicki	100,0000
• Literaci i inni autorzy tekstów	100,0000
• Prezentery radiowi, telewizyjni i pokrewni	100,0000
• Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	100,0000
• Kreślarze	100,0000
• Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	100,0000
• Ankieterzy	100,0000

Do grup zawodów, w których wskaźnik płynności w 2017 r. jest najwyższy możemy m.in. zaliczyć :

Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
• Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	6,0000
• Policjanci	4,0000
• Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	4,0000
• Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	3,5000
• Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	3,3333
• Kierownicy do spraw badań i rozwoju	3,0000
• Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	3,0000
• Konduktorzy i pokrewni	3,0000
• Ceramicy i pokrewni	3,0000
• Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	3,0000
• Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	3,0000
• Pracownicy świadczący usługi na ulicach	3,0000
• Nauczyciele kształcenia zawodowego	2,3333
• Rolnicy upraw polowych	2,3333
• Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	2,3333

Do grup zawodów, w których wskaźnik płynności w 2017 r. jest najniższy możemy m.in. zaliczyć :

Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
• Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0,0000
• Inżynierowie górnictwa i metalurgii	0,0000
• Specjaliści do spraw sieci komputerowych	0,0000
• Urzędnicy do spraw podatków	0,0000
• Funkcjonariusze służby więziennej	0,0000
• Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,0000
• Formierze odlewniczy i pokrewni	0,0000
• Monterzy instrumentów muzycznych	0,0000
• Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	0,0000
• Operatorzy maszyn do prania	0,0000
• Zmywacze okien	0,0000

W Białymstoku 2017 r. w Centralnej Bazie Ofert Pracy (PUP, OHP, EURES) zostało zarejestrowanych 9 788 ofert pracy. Do tut. Urzędu pracodawcy z terenu miasta Białystok zgłosili 8 228 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (np. staże, prace społecznie użyteczne). Ponadto firmy zamieściły w Internecie 4 164 propozycje zatrudnienia.

Wśród ofert pracy zgłoszonych do Urzędu największą grupę stanowiły oferty dla robotników przemysłowych i rzemieślników (28,1%). Spośród ofert pracy zgłoszonych w Internecie najliczniejszą grupę stanowili specjaliści (33,9%).

Tabela nr 1. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2017 r.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	Wskaźnik struktury (%)				Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy	
	oferty pracy w PUP		oferty pracy w Internecie			
	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	34	35	262	312	0,05%	0,05%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	925	1 140	61	61	5,6%	7,95%
pracownicy biurowi	835	847	57	357	5,41%	1,01%
pracownicy usług i sprzedawcy	1 571	1 705	456	802	1,27%	0,9%
pracownicy wykonujący prace proste	1 440	2 005	14	33	37,97%	25,85%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2 412	5 751	85	84	10,48%	13,93%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	89	139	-	-	-	-
specjaliści	566	609	1 269	1 412	0,16%	0,18%
technicy i inny średni personel	655	557	917	1 103	0,26%	0,21%
Ogółem	6 913	9 788	3 148	4 164	-	

W 2017 r., podobnie jak w 2016 r. najwyższy wskaźnik niedopasowania ofert pracy wystąpił w grupie pracowników wykonujących prace proste oraz robotników przemysłowych i rzemieślników. Najniższy natomiast w grupie przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników, specjalistów oraz techników i innego średniego personelu.

1.2. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według 4-cyfrowych kodów zawodów

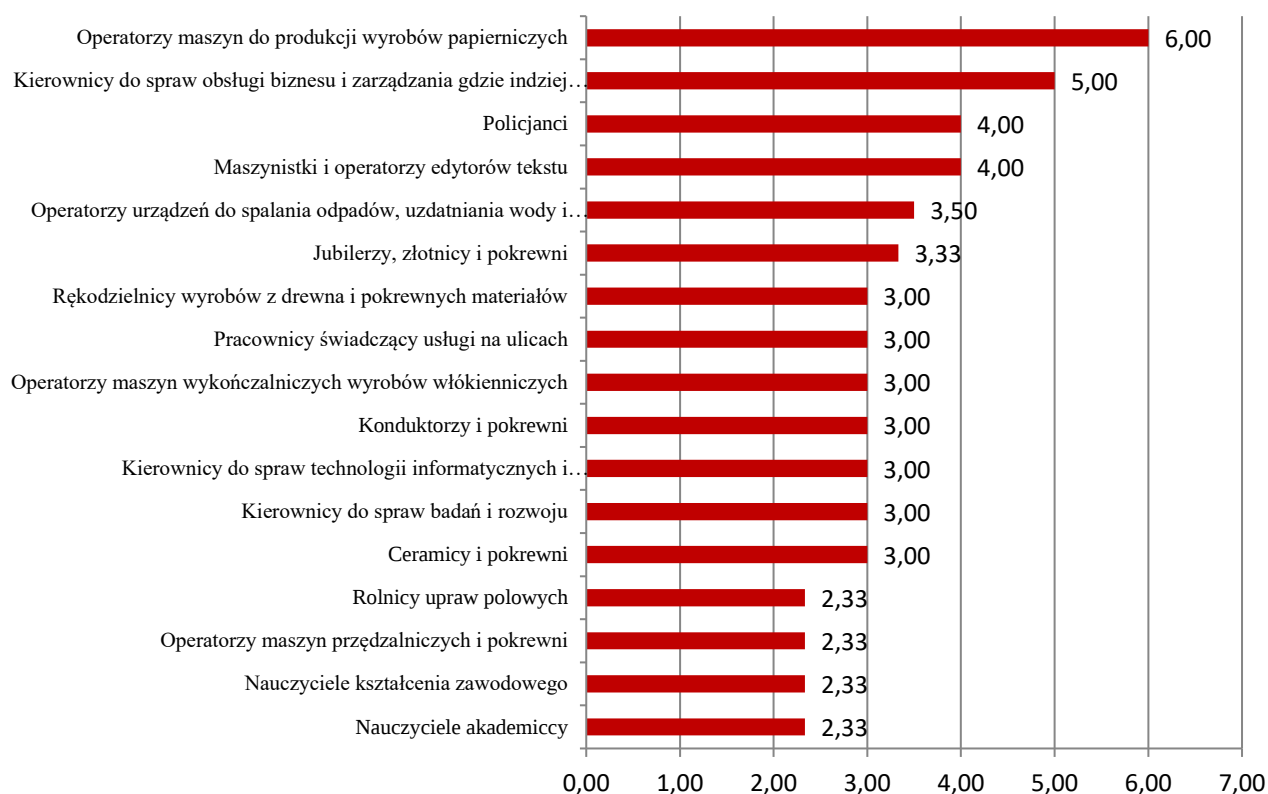

Największa liczba bezrobotnych wystąpiła wśród sprzedawców sklepowych. Znacznie mniej zarejestrowano m.in. specjalistów do spraw administracji i rozwoju, techników mechaników, mechaników pojazdów samochodowych, ślusarzy i pokrewnych,.

Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia odnotowano m.in. w grupach zawodów:

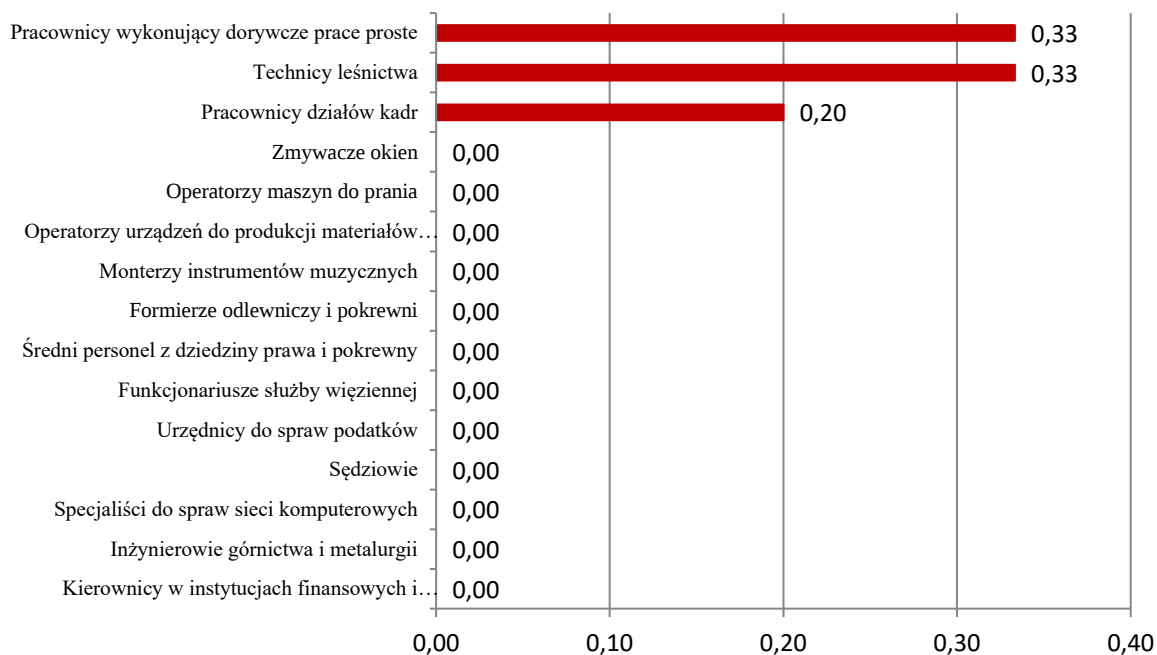
Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	100,00
Kierownicy do spraw reklamy i public relations	100,00
Inżynierowie chemicy i pokrewni	100,00
Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
Nauczyciele akademicy	100,00
Sędziowie	100,00
Literaci i inni autorzy tekstów	100,00
Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	100,00

Wykres nr 2. Grupy zawodów o najwyższym wskaźniku płynności bezrobotnych

Najwyższy wskaźnik płynności bezrobotnych określono dla następujących grup zawodów: operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych, kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani, policjanci, maszynistki i operatorzy edytorów tekstu.

Wykres nr 3. Grupy zawodów o najniższym wskaźniku płynności bezrobotnych

Spośród wszystkich grup zawodów wyodrębniono m.in. grupy zawodów o najniższym wskaźniku płynności bezrobotnych: kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych, inżynierowie górnictwa i metalurgii, specjaliści do spraw sieci komputerowych czy sędziowie.

2. Analiza umiejętności i uprawnień

Ze względu na niekompletne dane w informacji sygnałnej z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie mamy możliwości dokonania pełnej analizy umiejętności i uprawnień.

Tabela 2. Bezrobotni bez zawodu w 2017 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	11 336	1 294	11,41%
wg poziomowi wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	2 529	825	32,62%
zasadnicze zawodowe	2 237	50	2,24%
średnie ogólnokształcące	1 323	296	22,37%
policealne i średnie	2 658	115	4,33%

zawodowe			
wyższe	2 589	8	0,31%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	1 037	53	5,11%
szkoła przysposabiająca do pracy	2	0	0,00%
technikum	635	74	11,65%
liceum ogólnokształcące	969	236	24,36%
liceum profilowane	43	13	30,23%
technikum uzupełniające	20	3	15,00%
liceum uzupełniające	52	6	11,54%
szkoła policealna	379	25	6,60%
wyższa	2 507	8	0,32%
brak danych źródłowych	5 692	876	15,39%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Bezrobotni bez zawodu stanowili 11,41% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w 2017 r. Wśród nich największą grupę – 32,62%, stanowiły osoby, które uzyskały wykształcenie gimnazjalne lub niższe. Natomiast 22,37% osób ukończyło szkoły średnie ogólnokształcące.

Biorąc pod uwagę typ ukończonej szkoły możemy zauważyć, że największy odsetek zarejestrowanych bezrobotnych bez zawodu jest wśród absolwentów liceów profilowanych (30,23%) i liceów ogólnokształcących (24,36%). Najmniejszy odsetek dotyczy absolwentów szkół wyższych (0,32%) i zasadniczych szkół zawodowych (5,11%).

3. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Tabela nr 3. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	395	247	33	24	8,35%	6,08%
szkoła przysposabiająca do pracy	25	0	0	0		
technikum	1223	784	56	16	4,58%	1,31%
liceum ogólnokształcące	2939	0	32	17	1,09%	0,58%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	3	0		
szkoła policealna	1826	1 078	33	32	1,81%	1,75%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Na koniec maja 2017 r. najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród absolwentów szkół policealnych, zasadniczych szkół zawodowych i liceów ogólnokształcących.

Tabela nr 4. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku (cd.)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa			16	
szkoła przysposabiająca do pracy	17		0	
technikum	1344	755	35	2,60%
liceum ogólnokształcące	3031		43	1,42%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	1496	756	27	1,80%

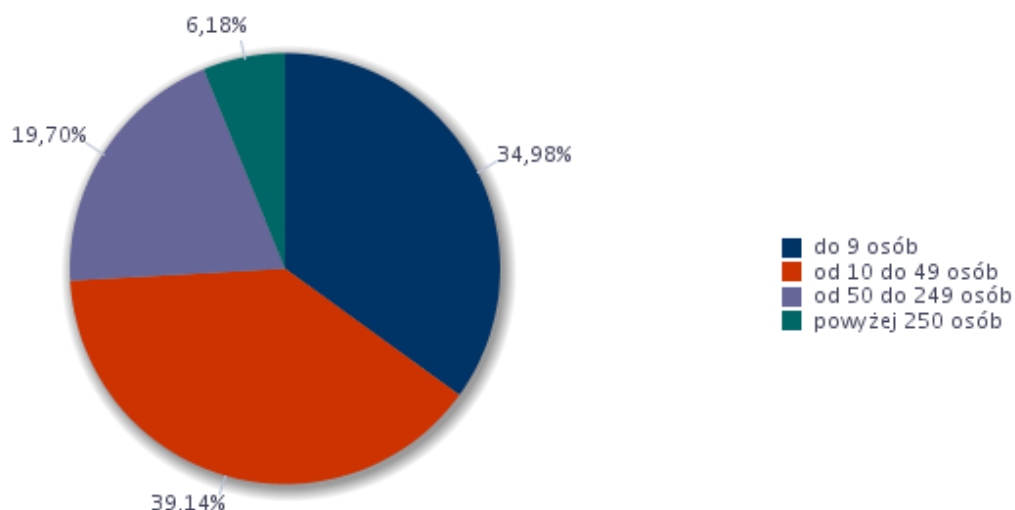
* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Na koniec grudnia 2017 r. najwięcej bezrobotnych odnotowano wśród absolwentów liceów ogólnokształcących,

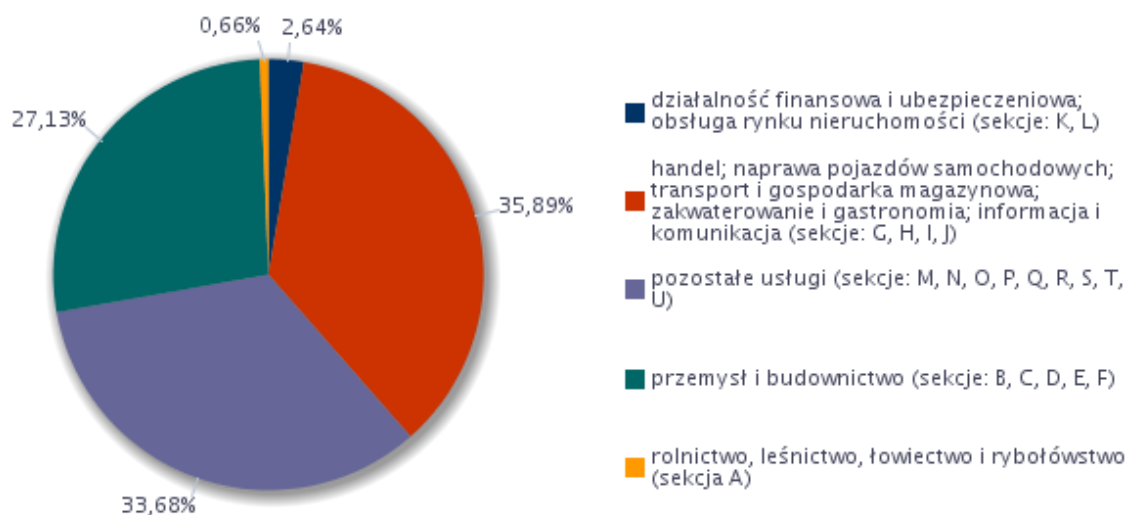
4. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

W badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw w mieście Białystok wzięły udział 93 przedsiębiorstwa. Większość z nich (53) zatrudniała do 9 osób. Tylko 2 przedsiębiorstwa zatrudniały powyżej 250 pracowników.

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

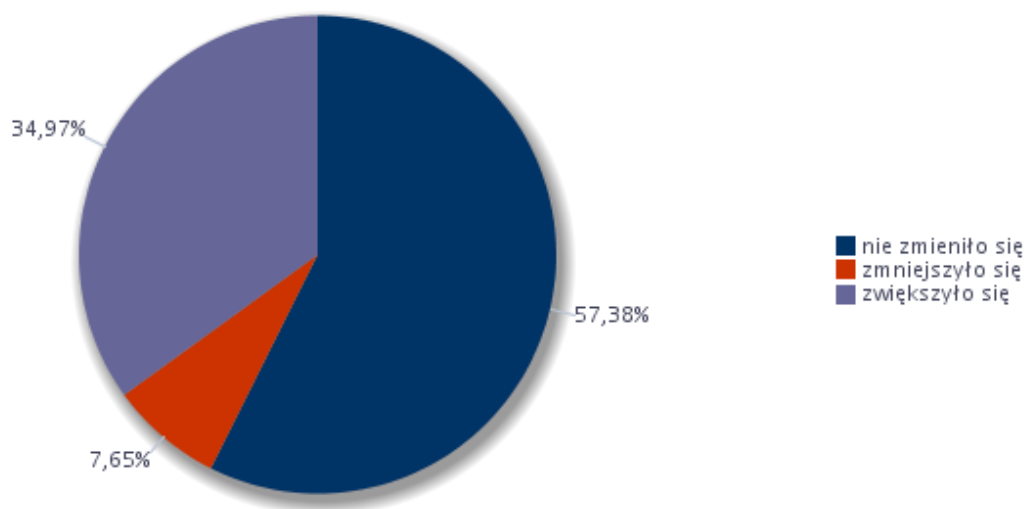

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

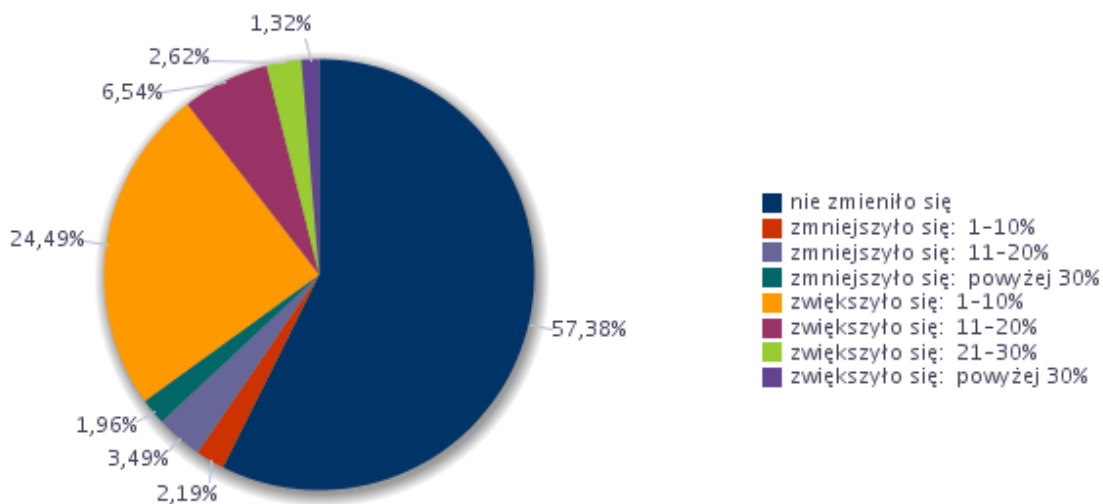
Badane przedsiębiorstwa działały głównie w handlu, naprawach, transporcie, gospodarce magazynowej (35,89%) oraz pozostałych usługach (33,68%).

Rysunek 3.1. Odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

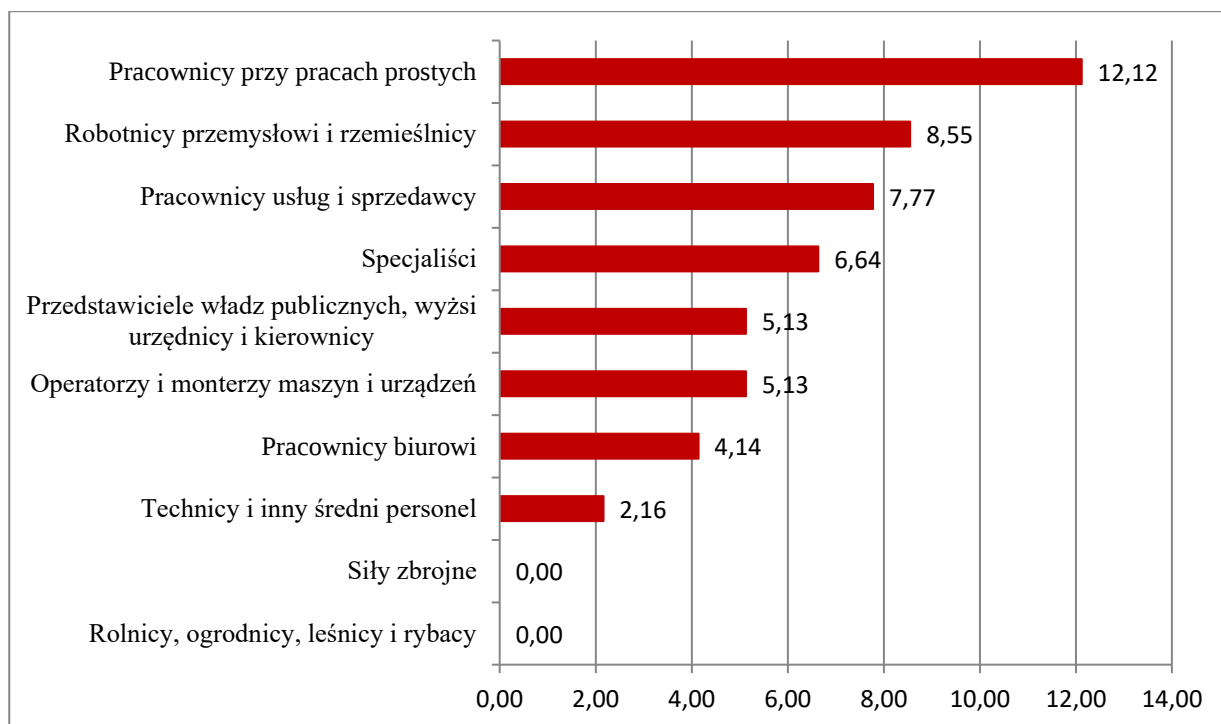

W 2017 r. w badanych przedsiębiorstwach zatrudnienie zwiększyło się w 34,97% firm (w 2016 r. tylko w 28,94% firm), zmniejszyło się w 7,65% zakładów pracy (w 2016 r. w 8,95% zakładów pracy), natomiast nie zmieniło się w 57,38% (w 2016 r. w 62,11%).

Rysunek 3.2. Odsetek przedsiębiorstw deklaruujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku w ujęciu szczegółowym

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Najwyższy wskaźnik zatrudnienia netto wystąpił m.in. w grupach zawodów: pracownicy przy pracach prostych (12,12), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (8,55). Najniższy (0) wystąpił w grupach: siły zbrojne, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy. Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem wyniósł 27,33.

W 2017 r. przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników m.in. w następujących zawodach:

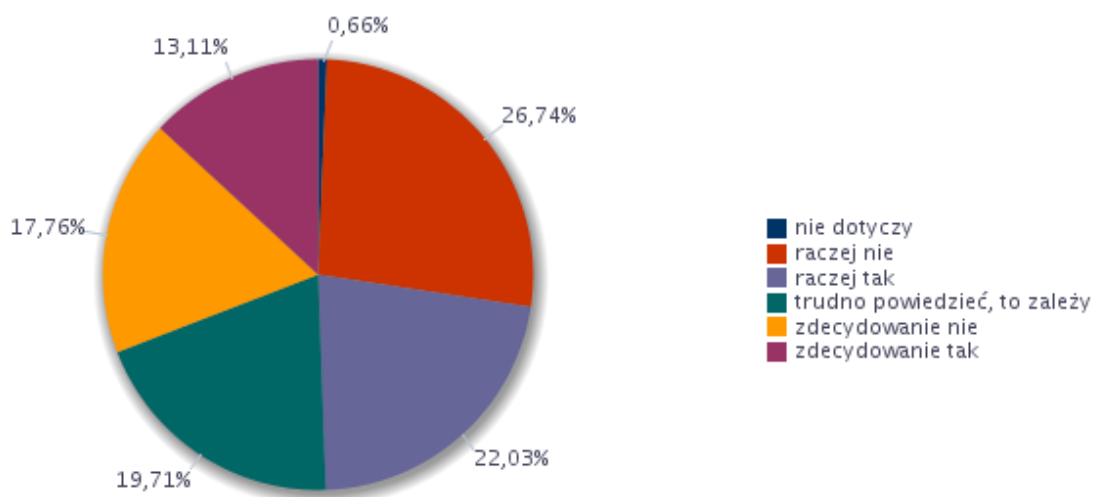
- Agent celny
- Asystentka stomatologiczna
- Blacharz samochodowy
- Drukarz
- Fizjoterapeuta
- Frezer
- Kelner
- Kierowca samochodu osobowego
- Księgowy
- Kucharz
- Lakiernik samochodowy
- Magazynier
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie
- Organizator obsługi sprzedaży internetowej
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki
- Pomoc kuchenna
- Posadzkarz

- Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)
- Recepcjonista hotelowy
- Robotnik magazynowy
- Stolarz
- Szklarz
- Technik automatyk

Pracodawcy najczęściej oczekiwali od pracowników następujących umiejętności:

- planowanie i organizacja pracy własnej
- współpraca w zespole
- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna
- doświadczenie zawodowe
- komunikacja ustna / komunikatywność
- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
- wykonywanie obliczeń.

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2017 roku

Większość pracodawców - 26,74% (w 2016 r. - 56,77%) nie deklaruje problemów z pozyskiwaniem nowych pracowników. Problem ten dotyczy ok. 13,11% (w 2016 r. - 25,62%) badanych przedsiębiorców.

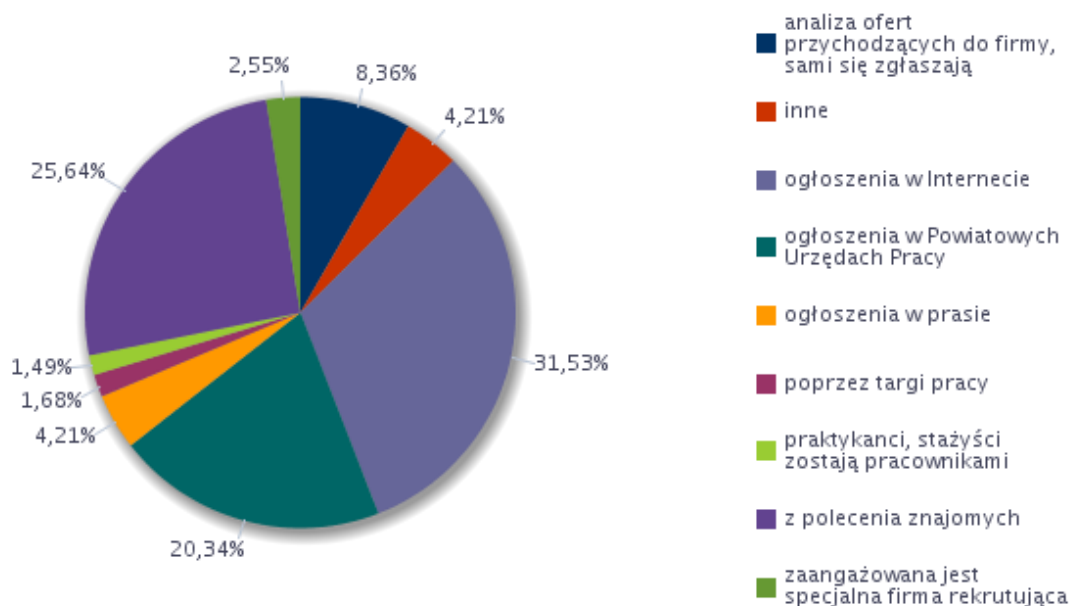
W 2017 r. pracodawcy mieli największy problem ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy m.in. w następujących elementarnych grupach zawodów:

- Blacharze
- Drukarze
- Elektromechanicy i elektromonterzy
- Fizjoterapeuci
- Gospodarze budynków
- Kelnerzy
- Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
- Księgowi
- Kucharze
- Lakiernicy
- Lekarze dentyści specjaliści
- Magazynierzy i pokrewni
- Operatorzy maszyn do szycia
- Piekarze, cukiernicy i pokrewni
- Pomoce kuchenne
- Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
- Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
- Programiści aplikacji
- Projektanci grafiki i multimediiów
- Recepcjoniści hotelowi
- Robotnicy budowy dróg
- Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów
- Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
- Sprzedawcy sklepowi
- Szklarze

Z przeprowadzonej analizy wynika, że pracodawcy najczęściej oczekiwali od pracowników następujących umiejętności:

- planowanie i organizacja pracy własnej
- komunikacja ustna / komunikatywność
- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna
- współpraca w zespole
- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków

Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

Badani przedsiębiorcy najczęściej poszukiwali pracowników przez:

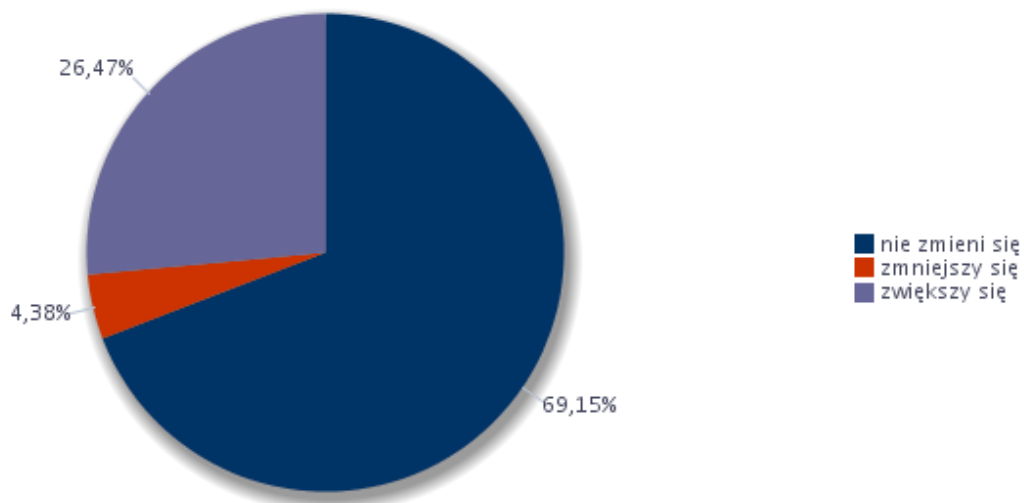
- z polecenia znajomych (31,53%)
- ogłoszenia w Internecie (25,64%)
- Powiatowy Urząd Pracy (20,34%)
- analizę ofert przychodzących do firmy (8,36%).

Wskaźnik struktury dla zawodów, w których pracodawcy z terenu miasta Białegostoku najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku (wybrane zawody):

Zawód	Wskaźnik struktury
• Kucharz*	6,41%
• Pomoc kuchenna	6,41%
• Robotnik gospodarczy	5,12%
• Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	4,53%
• Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	4,53%
• Technik automatyk*	4,53%
• Księgowy	3,84%
• Kelner*	3,21%
• Kierowca lokomotywy spalinowej	3,21%
• Operator zgrzewarek	3,21%
• Pozostali drukarze	3,21%
• Pozostali elektromechanicy i elektromonterzy	3,21%
• Recepcjonista hotelowy	3,21%
• Magazynier	2,90%

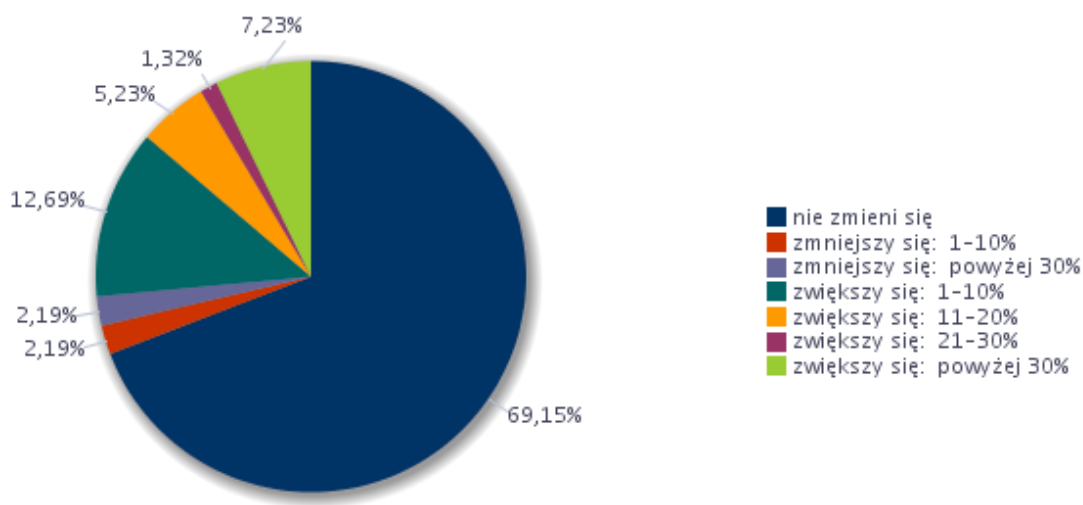
5. Prognoza lokalnego rynku pracy

Rysunek 7.1. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku

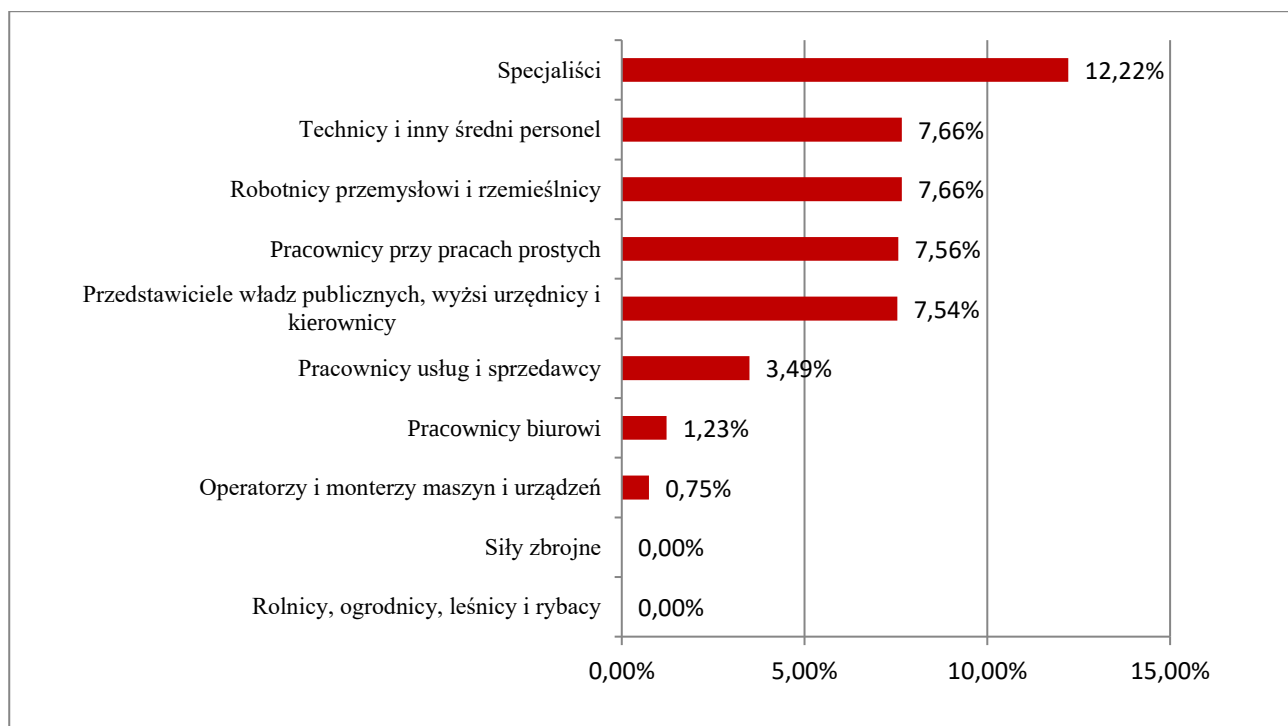
W 2018 r. przedsiębiorcy w większości (69,15%) nie planują zmian w liczbie zatrudnionych pracowników. Zwiększenie zatrudnienia planuje 26,47% badanych, natomiast zmniejszenie przewiduje 4,38% pracodawców.

Rysunek 7.2. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku w ujęciu szczegółowym

Obserwując wykres dotyczący szczegółowego ujęcia przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu możemy zauważyć, że w 2018 r. w prawie 69,15% przedsiębiorstw stan zatrudnienia nie ulegnie zmianie.

Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku

Najwyższy wskaźnik zatrudnienia netto dotyczy specjalistów oraz robotników przemysłowych i rzemieślników. Najniższy wskaźnik (0) wystąpił w grupie siły zbrojne oraz rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2018 r. wynosi 22,09%.

Wskaźnik struktury dla zawodów w jakich firmy mają zamiar zatrudnić pracowników w nadchodzącym roku (wybrane zawody o najwyższym wskaźniku):

Zawód	Wskaźnik struktury
• Cukiernik	4,54%
• Kelner	4,54%
• Kucharz	4,54%
• Piekarz	4,54%
• Pomoc kuchenna	4,54%
• Programista aplikacji	4,54%
• Księgowy	3,39%
• Przedstawiciel handlowy	2,72%
• Blacharz samochodowy	2,71%

• Ekspedytor sprzedaży wysyłkowej / internetowej	2,71%
• Elektromechanik	2,71%
• Frezer	2,71%
• Lakiernik samochodowy	2,71%
• Pozostali elektromechanicy i elektrycy	2,71%
• Szklarz	2,71%
• Szwaczka maszynowa	2,71%
• Ślusarz	2,71%
• Kierownik przedsiębiorstwa świadczącego usługi z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi	1,37%
• Magazynier	1,37%
• Operator myjni	1,37%
• Posadzkarz	1,37%
• Ratownik medyczny	1,37%
• Sztukator	1,37%
• Technik mechanik maszyn i urządzeń	1,37%

Pracodawcy najczęściej oczekują od przyszłych pracowników następujących umiejętności:

- doświadczenie zawodowe
- komunikacja ustna / komunikatywność
- planowanie i organizacja pracy własnej
- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna
- współpraca w zespole
- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
- dodatkowe uprawnienia
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków

6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie.

Tabela nr 4. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2017 roku.

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy (0^k_t)	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
3252	Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia	20		0,00
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	13	0,00	0,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	8	0,00	0,00
2511	Analitycy systemów komputerowych	5	0,00	0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	3	0,00	0,00
1342	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	2		0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	2	0,00	0,00
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	1		0,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	1	33,33	33,33

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy tj. $0^k_{t-1} + N0^k_t/12$.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średni omiesięczna liczba bezrobotnych (B^k_t)	Średni omiesięczna liczba dostępnych ofert pracy (O^k_t)	Wskaźnik dostępności ofert pracy (B/O^k_t)	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (WDB^k_t)	Wskaźnik płynności bezrobotnych (WPB^k_t)	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
6340	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	0,08	5,00	0,02	0,00	1,00	0,00	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	3,50	183,67	0,02	50,00	1,50	0,47	0,00
2522	Administratorzy systemów komputerowych	0,42	11,75	0,04		1,50	16,67	16,67
8153	Operatorzy maszyn do szycia	4,00	23,58	0,17	50,00	1,17	6,75	2,45
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	2,42	11,08	0,22		1,67	16,67	8,33
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	1,00	2,83	0,35		1,33	70,00	40,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	8,67	23,75	0,36	20,00	1,15	13,85	7,69
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1,50	4,00	0,38	0,00	1,33		0,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1,08	2,58	0,42		5,00	0,00	0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0,58	1,33	0,44		1,00		0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	6,25	13,83	0,45	25,00	1,11	33,33	0,00

2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	18,08	30,00	0,60	46,67	1,71	16,67	8,33
2353	Lektorzy języków obcych	0,58	0,92	0,64		1,33	0,00	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	44,00	59,42	0,74	43,24	1,13	11,82	7,27
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	3,08	3,83	0,80	0,00	1,00	0,00	0,00
3341	Kierownicy biura	0,42	0,50	0,83			0,00	0,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	5,25	5,92	0,89	50,00	1,00	10,17	8,47

Tabela nr 5. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2017 roku.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych (B^k_t)	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy (O^k_t)	Wskaźnik dostępności ofert pracy (B/O^k_t)	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
2153	Inżynierowie telekomunikacji	5,08	5,50	0,92		0,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	2,75	2,83	0,97	0,00	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	64,33	64,75	0,99	10,38	0,94
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	14,67	14,67	1,00	0,00	0,00

Tabela nr 6. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2017 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych (B^k_t)
2612	Sędziowie	1

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych (B^k_t)	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy (O^k_t)	Wskaźnik dostępności ofert pracy (B/O^k_t)	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (WDB^k_t)	Wskaźnik płynności bezrobotnych (WPB^k_t)	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	3,42	0,08	41,00	75,00	0,50	0,00	0,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	21,25	0,83	25,50	66,67	0,92	0,00	0,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	4,58	0,33	13,75	80,00	0,86	0,00	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	7,42	0,83	8,90	66,67	0,88	50,00	50,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	10,83	3,75	2,89	90,00	0,92	33,33	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	5,75	2,33	2,46	66,67	0,86	89,29	75,00

W wyniku analizy elementarnych grup zawodów otrzymano:

- 9 grup o maksymalnym deficycie
- 17 grup zawodów deficytowych
- 4 grupy zawodów zrównoważonych
- 1 grupę o maksymalnej nadwyżce
- 6 grup zawodów nadwyżkowych.

7. Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe – informacja sygnałna za 2017 r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia
		Pielęgniarki z tytułem specjalisty
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe
		Analitycy systemów komputerowych
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
	zawód deficytowy	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Administratorzy systemów komputerowych
		Operatorzy maszyn do szycia
		Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy wprowadzania danych
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Lektorzy języków obcych
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Kierownicy biura
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Inżynierowie telekomunikacji
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Przedstawiciele handlowi
		Monterzy sprzętu elektrycznego
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych
		Monterzy sprzętu elektronicznego
		Tapicerzy i pokrewni
		Opiekunowie dziecięcy
		Zamiatacze i pokrewni
		Asystenci nauczycieli
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Sędziowie

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Wnioski

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych od 2015 r. przeprowadzany jest według nowej metodologii. Z uwagi na brak pełnych danych dotyczących absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy umiejętności i uprawnień, niemożliwe było kompleksowe ujęcie tych zagadnień. Ponadto przeprowadzenie monitoringu według nowej metodologii uniemożliwia pełne porównanie danych do lat poprzednich, w związku z tym niniejsze opracowanie skupia się na danych możliwych do porównania.

Na dzień 31.12.2017 r. w ewidencji PUP zarejestrowanych było 17 270 osób bezrobotnych, tj. o 3 383, czyli o 19,6% mniej niż w końcu 2016 r. Z tej ogólnej liczby powiat grodzki zamieszkiwały 8 877 osób, a powiat ziemski 5 010 osób. W okresie styczeń – grudzień 2017 r. pracodawcy zgłosili do PUP 10 471 ofert pracy (o 1 059 ofert pracy więcej niż w 2016 r., czyli o 11,3% więcej niż w analogicznym okresie w 2016 r.).

Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2017 r. wynosiła:

- 7 % w powiecie grodzkim, tj. o 2,7% mniej w stosunku do 31.12.2016 r.
- 10,2% w powiecie ziemskim, tj. o 2,3% mniej niż 31.12.2016 r.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych najwięcej osób legitymowało się zawodem:

- sprzedawca – 942 (5,5% ogółu)
- ślusarz – 275 (1,6% ogółu)
- technik ekonomista – 221 (1,3% ogółu)
- pomocniczy robotnik budowlany – 218 (1,3% ogółu)
- specjalista administracji publicznej – 202 (1,2% ogółu)
- kucharz – 187 (1,1% ogółu)
- ekonomista – 177 (1% ogółu)
- technik mechanik – 157 (0,9% ogółu)
- pedagog – 144 (0,8% ogółu)

Wśród noworejestrujących się (19 934 osób) zaobserwowano podobne tendencje:

- sprzedawca – 1 151 (5,8% ogółu nowozarejestrowanych)
- ekonomista – 323 (1,6% ogółu)
- ślusarz – 308 (1,5% ogółu)
- pomocniczy robotnik budowlany – 307 (1,5% ogółu)
- kucharz – 294 (1,5% ogółu)
- technik ekonomista – 283 (1,4% ogółu)
- specjalista administracji publicznej – 280 (1,4% ogółu)
- pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji – 268 (1,3% ogółu)
- pedagog – 241 (1,2% ogółu)
- technik mechanik – 227 (1,1% ogółu)
- mechanik pojazdów samochodowych – 212 (1,1% ogółu)
- krawiec – 190 (1% ogółu)
- magazynier – 186 (0,9% ogółu)
- asystent prawny – 181 (0,9% ogółu)

- technik budownictwa 174 (0,8% ogółu)
- murarz – 153 (0,8% ogółu)

Najmniej osób zarejestrowało się m.in. w zawodach:

- kierownik biura podróży
- geolog
- inżynier energetyki
- doradca inwestycyjny
- specjalista do spraw zamówień publicznych
- przedstawiciel medyczny
- archeolog
- laborant chemiczny
- kinooperator
- instruktor nauki jazdy
- zdun
- zegarmistrz
- maszynista
- zwrotniczy
- operator maszyn drogowych

W 2017 r. przeprowadzono badanie kwestionariuszowe 182 przedsiębiorstw z terenu działania Urzędu, z którego wynika, że pracodawcy najczęściej mieli problem ze znalezieniem pracowników w następujących grupach zawodów:

- cieśle i stolarze budowlani
- murarze i pokrewni
- fizjoterapeuci
- kelnerzy
- kucharze
- magazynierzy i pokrewni
- kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
- operatorzy maszyn do szycia
- sprzedawcy sklepowi

Z badania przedsiębiorstw wynika również, że w bieżącym roku pracodawcy planują zatrudnić pracowników m.in. w następujących zawodach:

- kierowca samochodu dostawczego
- magazynier
- operator obrabiarek sterowanych numerycznie
- spawacz
- ślusarz
- krawiec
- szwaczka maszynowa
- operator sprzętu ciężkiego

- kucharz
- pomoc kuchenna
- sprzedawca
- specjalista do spraw sprzedaży
- programista aplikacji

Na lokalnym rynku pracy duże znaczenie odgrywają nowe miejsca pracy tworzone przy wsparciu tut. Urzędu. W 2017 r. Urząd udzielił wsparcia w postaci:

- 578 prac interwencyjnych,
- 72 robót publicznych,
- 569 dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 256 refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnych,
- 760 staży (w tym 87 w ramach bonu),
- 133 prac społecznie użytecznych,
- 268 refundacji części kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia,
- 36 dofinansowań zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- 15 bonów zatrudnieniowych,
- 140 bonów na zasiedlenie.

Pracodawcy korzystający ze wsparcia w postaci prac interwencyjnych najczęściej zatrudniali nowych pracowników na stanowiskach: kierowca, sprzedawca, referent, magazynier, robotnik ogólnobudowlany. Roboty publiczne najczęściej realizowano na stanowiskach: robotnik gospodarczy, pomoc biurowa, opiekun w Ośrodku Pomocy Społecznej, sprzątacze, pomoc kuchenna. Miejsca pracy tworzone w wyniku refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego najczęściej powstawały na stanowiskach: pracownik fizyczny/budowlany, pomoc kuchenna, sprzątacze posesji, sprzedawca, monter, sprzedawca, przedstawiciel handlowy, pracownik biurowy, księgowy, nauczyciel. Bezrobotni najczęściej odbywali staże na stanowiskach: referent, podinspektor, pracownik biurowy, sprzedawca, księgowy/pomoc księgowej. Prace społecznie użyteczne odbywały się na stanowiskach: robotnik gospodarczy, opiekun os. Starszych, pomoc biurowa, pomoc administracyjna, pomoc kuchenna. Natomiast osoby otrzymujące jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej rozpoczynały ją najczęściej w branżach: działalność usługowa, handel i produkcja.

W analizowanym okresie znacznie wzrosła również ilość propozycji zatrudnienia wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku w postaci wolnych zgłoszeń. W 2017 r. pracodawcy zgłosili o 1 059 więcej ofert pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, czyli o 11,3 % więcej niż w roku 2016.

Nie bez znaczenia dla kondycji lokalnego rynku pracy jest funkcjonowanie na terenie działania Urzędu podstref: Podstrefy Białostockiej Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefy Łapy Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej a także Białostockiego Parku Naukowo - Technologicznego.